

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987

2604 Lillehammer

Sendt per e-post til: sfinpost@statsforvalteren.no

Deres referanse

Dato

ES-651/21

ES-881/21

04.02.2021

Klage på fellingstillatelse på hjort i Søndre Land kommune

NOAH – for dyrs rettigheter klager med dette på vedtak fatte av Søndre Land kommune den 12. januar 2021 og endringsvedtak av 28. januar 2021 (henvist videre som «vedtak») om tillatelse til uttak av ett eller flere hjortedyr. Tillatelsen ble gitt med gyldighet fra 19.01.21 til 19.02.21 og sluttdato av gyldighet ble senere endret 07.02.21 etter innvendinger fra Statsforvalteren i Innlandet.

I følge endringsvedtaket er det den 28.01.21 felt fire hjort.

1. Enhver skade kan ikke begrunne skadefelling, jf. nml. § 18 fjerde ledd

Vedtaket er begrunnet i naturmangfoldloven (nml.) § 18 første ledd bokstav b og § 18 fjerde ledd. Tillatelsen er gitt for å forhindre skader på skog og rundballer. Ifølge vedtaket er det ikke foretatt befaringsundersøkelser av skaden. Kommunen henviser til følgende skade i sin vurdering:

«Skadene som kommunen erfarer at hjorten forårsaker dekker et større areal fra Hov til Bergegarda og Odnas. ...

Uten at skadeomfanget er kjent er det også registrert beiting på gran i hogstklasse 2. ...

Det er erfaring fra tidligere vintre at det lett oppstår beiteskader i dette vinterbeiteområdet – og med samme skadebilde, både skadebeiting på rundballer, barkgnaging og beiting på ungskog.»

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at: «Fjerde ledd er en videreføring av gjeldende viltlov § 13, med enkelte språklige justeringer». Reguleringen av skadefelling av hjort og bever ble tatt inn i nml. § 18 fjerde ledd av hensyn til myndighetsutøvelse, og ikke for å gjøre forskjell på skadetilfeller forårsaket av bever og hjortevilt, og andre ville dyr.

Ifølge den tidligere viltloven § 13 kunne kommunen «gi tillatelse til felling av hjortevilt og bever som gjør skade av betydning». Ettersom nml. § 18 fjerde ledd er en videreføring av viltloven § 13 må derfor begrepet «skade» i nml. også forstås slik at det i det minste må være snakk om «skade av betydning», altså kvalifisert skade. I tillegg er det henvist til «vesentlig skade» i § 18 fjerde ledd i forbindelse med fjerning av beverbolig eller dam som underbygger at skaden må være av et visst omfang. Dette følger også av den nye viltforskriften § 3-3 første ledd bokstav a som oppstiller vilkår for skadefelling: «skaden er eller kan bli av vesentlig økonomisk betydning». En slik fortolkning av skadebegrepet støttes også av Bernkonvensjonens artikkel 9 hvor det er snakk om «alvorlig skade». Enhver skade forårsaket av hjort er altså ikke tilstrekkelig til å oppfylle kravet til skade. For enkelte verdier må en viss skade påregnes og tolereres.

I dette tilfellet er det verken vist hva er det konkrete skadeomfanget eller hvorvidt skaden utgjør skade av betydning som kan begrunne skadefelling.

2. Vedtaket oppfyller ikke vilkåret om at andre forebyggende tiltak må være utprøvd, jf. nml. § 18 andre ledd

Etter nml. § 18 annet ledd er det et vilkår at formålet med uttaket ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Det fremgår ikke av vedtaket at det har vært forsøkt andre forebyggende tiltak ift. rundballer, og vi kan derfor ikke se at dette vilkåret er oppfylt. Skader på rundballer som ikke er sikret, er ikke et unikt problem for innbyggere i Søndre Land. Tvert imot er det andre steder prøvd ulike tiltak for å forhindre ødeleggelse på rundballer. Der det er relevant kan det bygges silo eller benyttes innendørs lagring. Andre tiltak der dette ikke er mulig, er f.eks. sikkert gjerde på gården som man frakter rundballene til, gjerde inn rundballene «der de er» med sikre gjerder eller armeringsnett el. L., noen legger også ut luktstoffer som hjorten ikke liker.¹ Noen kommuner dekker deler av prisen for gjerder,² og påpeker at det er hvert enkelt ansvar å lagre rundballene trygt og ikke til fare for hjort. Landbrukskontoret i Lærdal har over flere år jobbet for å tilrettelegge inngjerding av rundballer, og vurdert om uinngjerdede rundballer kan være i strid med lovverket, da det blant annet kan skade hjorten som får i seg plast.³ NOAH er enig i det og henviser til dyrevelferdsloven § 15 som «fastsetter en plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å redusere fare for unødige påkjenninger og belastninger hos dyr når det oppføres bygninger, gjerder o.l. Bestemmelsen innebærer blant annet at man der det er mulig skal søke å unngå at dyr utsettes for unødige skader» (forarbeidene til dyrevelferdsloven, Ot.prp.nr.15 (2008-2009)).

Heller ikke vil skadefelling stanse eller vesentlig begrense skadesituasjonen, siden det antakeligvis vil komme andre dyr i området.

I dette tilfellet er et klart at skadefelling ikke er hensiktsmessig for å forebygge skade på rundballer og at det finnes andre løsninger som er mer tilfredsstillende.

Konklusjon

NOAH mener at vedtaket ikke oppfyller lovens krav til skadefelling – skadevilkåret er ikke oppfylt verken for skade på rundballer og skog, og det har ikke vært forsøkt andre tiltak ift skade på rundballer. Vi ber dermed om at klagen tas til følge og at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates skadefelling av hjort innenfor sone 1 i Søndre Land Viltlag, og at den allerede igangsatte skadefellingen stanses umiddelbart. NOAH mener at dersom vedtaket opprettholdes, bør det ikke gis forlengelse av tillatelsen.

Vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter

v/ Madeleine Nor

¹ <https://www.porten.no/artiklar/manar-til-inngjerding-eller-fjerning-av-rundballar/394140>

² https://www.driva.no/_incoming/2018/03/02/%E2%80%93Inngjerding-gir-mange-fordeler-16201155.ece

³ <https://www.porten.no/artiklar/manar-til-inngjerding-eller-fjerning-av-rundballar/394140>

